

KON(TEKSTY) ZMIANY

PRAKTYKA SKONCENTROWANA NA ROZWIĄZANIACH
W PRACY Z ZAGROŻONĄ MŁODZIEŻĄ
W WARUNKACH STACJONARNYCH

MEODZIEZ

Jacek Szczepkowski

KON(TEKSTY) ZMIANY

PRAKTYKA SKONCENTROWANA NA ROZWIĄZANIACH
W PRACY Z ZAGROŻONĄ MŁODZIEŻĄ
W WARUNKACH STACJONARNYCH

AKAPIT

WYDAWNICTWO
EDUKACYJNE
TORUŃ
2023

Recenzenci

Dr hab. *Maciej Bernasiewicz*, prof. Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Dr hab. *Mariusz Jędrzejko*, prof. Akademii Piotrkowskiej w Piotrkowie Trybunalskim

Redaktor prowadzący

Marta Malinowska-Reich

Redaktor techniczny

Dawid Iwanowski

Korekta

Janina Malinowska

Projekt okładki

Studio graficzne RASPBERRY.com.pl

© Copyright by Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c.

Toruń 2023

**Publikacja dofinansowana przez Polskie Stowarzyszenie Terapeutów
Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach**

ISBN 978-83-66951-47-1

Wydawnictwo Edukacyjne „Akapit” znajduje się w wykazie Ministra Edukacji i Nauki
wydawnictw naukowych publikujących recenzowane monografie naukowe
(poziom I, identyfikator Wydawnictwa 67600)

Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c.

87–100 Toruń, ul. H. Piskorskiej 12/23

tel. 56 648 55 53, e-mail: info@weakapit.pl

Oferta wydawnicza oraz sprzedaż internetowa: www.weakapit.pl

tel. 601 880 321

Druk: Machina Druku, www.machinadruku.pl

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział I. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach – teoria i praktyka	11
Wprowadzenie	11
1. Tło teoretyczne – źródła i inspiracje	13
1.1. Postmodernizm – „płynna” rzeczywistość	15
1.2. Społeczny konstrukcjonizm i rola języka	19
1.3. Idee systemowe	24
1.4. Implikacje dla praktyki pomocowej	28
2. Teoria i praktyka pomocowa	33
2.1. Metoda, czyli teoria przez małe „t” – (nie)oczywiste założenia PSR	33
2.2. Klient a zmiana – teoria braku teorii	43
3. Skuteczność i efektywność PSR – dowody naukowe	44
Podsumowanie	50
Rozdział II. Młodzież – poza patologią	52
Wprowadzenie	52
1. Język i słowa – paradygmat medyczny vs. niemedyczny	53
2. Znaczenie diagnozy	57
2.1. Zaburzenia i choroby vs. zdrowie	61
2.2. Cele i środki	63
3. Opór vs. współpraca	64
Podsumowanie	69

Rozdział III. Specyfika pracy w warunkach instytucjonalnych	71
Wprowadzenie	71
1. Istota praktyki skoncentrowanej na rozwiązaniach i kontekstualny charakter rozwiązań	72
2. Relacja pomocowa – konwersacje indywidualne i grupowe	75
3. Koncentracja na celach i potrzebach	84
4. Wzmacnianie zasobów i możliwości	91
5. Niewłaściwe zachowania młodzieży – konstruktywne sposoby postępowania	105
6. Współpraca z rodzinami	115
7. Personel jako zespół	123
8. Program – poza schematem	132
Podsumowanie	137
Zakończenie	139
Bibliografia	141
Aneks – narzędzia	153